

Aplikace matematiky

Karel Hruša

Zprávy. Šedesátka prof. dr. Václava Pleskota

Aplikace matematiky, Vol. 12 (1967), No. 5, 413--414

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/103118>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1967

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

ZPRÁVY

ŠEDESÁTKA PROF. DR. VÁCLAVA PLESKOTA

Dne 17. listopadu se dožívá šedesátí let prof. dr. Václav Pleskot, vedoucí Matematické laboratoře na fakultě technické a jaderné fyziky ČVUT. Prof. Pleskot, rodák z Přelouče, prožil ve svém rodném městě nepřilíh radostné mládí jako syn drobného živnostníka a později i sezónního dělníka, který těžce bojoval o své živobytí. Nadaný syn byl zcela odkázán sám na sebe,

když se konečně dostal na reálku v Pardubicích a po jejím absolvování na přírodovědeckou fakultu Karlovy university. Tehdy se seznámil s řadou pokrokově smýšlejících kolegů, kteří pomohli výrazně formulovat jeho politický profil, a myšlenkám, které si již v mládí osvojil, zůstal prof. Pleskot věren po celý svůj život. Po dokončení vysokoškolských studií stal se v r. 1930 asistentem prof. V. Hrušky a od té doby již neopustil dráhu vysokoškolského učitele s výjimkou válečných let, kdy v době uzavření vysokých škol byl zprvu profesorem na reálném gymnasiu v Praze XIX a později na průmyslové škole v Praze XVI. R. 1948 se habilitoval a v r. 1949 byl jmenován profesorem a přednášel na různých fakultách o nomografii, numerických metodách a matematických strojích. Zastával různé akademické funkce: v letech 1950–52 byl děkanem

fakulty speciálních nauk ČVUT, v letech 1952–54 prorektorem a r. 1955 rektorem ČVUT. V letech 1954–59 vedl katedru matematiky a deskriptivní geometrie na fakultě zeměměřičské a od r. 1960 je vedoucím Matematické laboratoře na FTJF, která tvoří dislokované pracoviště fakulty v Ústavu výpočtové techniky ČSAV a ČVUT.

Oborem vlastní vědecké práce prof. Pleskota je nomografie. Z tohoto oboru publikoval časopisecky přes 40 samostatných prací, z nichž některé vzbudily zaslouženou pozornost i v zahraničí; jejich odborné zhodnocení však musím ponechat pracovníku povolanejšímu, neboť moje zaměření je zcela odlišné. V prof. Pleskotovi spatřuji především neúnavného propagátora moderních nomografických metod a jejich využití v technické praxi. Pro potřeby techniků vydal r. 1941 tenkou knížku Spojnicové nomogramy, která vyšla později i ve druhém vydání a stala se prototypem snadno přístupné učebnice nomografie. Pro svoje posluchače napsal řadu skript o nomografii a grafickém počtu, která vyšla v několika odlišných verzích a některá z nich i v několika vydáních a o nichž bylo referováno i v zahraničních časopisech. Celá tato literární činnost byla však jen přípravou k sestavení velké celostátní učebnice, která vyšla r. 1963 pod názvem Nomografie. Prof. L. Bal z university v Kluži o ní referuje v rumunském odborném tisku takto: „Systematičnost v použití materiálu i ilustrací, bohatství příkladů a úkolů z nejrůznějších technických oborů činí tuto knihu jednou z nejcennějších prací v oboru nomografie, které vyšly v posledních letech.“ Kniha byla přeložena i do maďarštiny a vyjde v dohledné době v Budapešti.

Popis činnosti prof. Pleskota by nebyl úplný, kdybychom se nezminili o jeho přednáškové činnosti mimo vysokou školu. Při svých četných studijních cestách do zahraničí proslavil řadu odborných přednášek v Polsku, Maďarsku, Bulharsku a Francii a u nás vedl mnoho kursů a školení o nomografii pro technické a ekonomické pracovníky různých průmyslových podniků a jiných institucí.

Jméno prof. Pleskota je také úzce spjato s činností Jednoty československých matematiků a fyziků. Prof. Pleskot je dlouholetým členem Ústředního výboru JČMF a předsedou její Ústřední komise pro vyučování matematice na vysokých školách technických. Dále působí jako předseda pražského krajského výboru pro Matematickou olympiádu, byl a je členem různých vědeckých rad a komisí zabývajících se problémy matematiky a její výuky. Tato jeho práce byla oceněna na jubilejním sjezdu JČMF r. 1962, na němž byl zvolen čestným členem JČMF.

Prof. Pleskot je člověkem nesmírně pracovitým, přátelským a obětavým, který plní všechny své úkoly s nejlepším vědomím a svědomím v duchu a v souladu s cíli naší školy a společnosti a který celý svůj dosavadní život zasvětil matematice a její výuce a výchově mladé technické inteligence. Seznámil jsem se s ním již v r. 1925 krátce po jeho vstupu na vysokou školu a již tehdy jsme se stali dobrými přáteli. Přesto jsem byl velmi překvapen, když mě před lety požádal, abych lektoroval jeho Nomografii, neboť každý z nás pracujeme na zcela jiném úseku, a domníval jsem se, že pro tuto práci nemám předpoklady. Průběhem práce se však ukázalo, jak citlivě dovede prof. Pleskot reagovat na nejrůznější podněty, jak pevně dovede hájit stanoviska, o nichž se domnívá, že má pravdu, a jak uznale kvituje námitky, o nichž se přesvědčí, že jsou oprávněné. Tehdy se znovu potvrdily vynikající pracovní kvality prof. Pleskota, které mi byly již dávno známy od dob našich společných studií. Václave, buď za to ještě hodně dlouho zdrav!

Karel Hruša